

ŠTIAVNICKÉ NOVINY

TÝŽDENNÍK
MESTA
BANSKÁ
ŠTIAVNICA

3. október 2013

číslo 35

ročník XXIV

cena 0,40 €

Vykurovacia sezóna

Bude sa platiť
za teplo viac?
str.4

Vzácná návšteva

z Kosova
v Banskej Štiavnici
str. 5

Október

mesiac
úcty k starším
str.8

Banská Štiavnica – 20 rokov svetovým dedičstvom UNESCO – V.

Svetové dedičstvo v Banskej Štiavnici v prostredí ostatných aktivít. Osobné spomienky na budúcnosť.

Zápis Banskej Štiavnice na zoznam Svetového dedičstva UNESCO je mimoriadne významným pre mňa a mnohých ďalších nadšencov však v žiadnom prípade nie izolovaným aktom, ale výsledkom mnohých predchádzajúcich snáh, ako aj impulzom pre budúce aktivity, ktoré by mali naplniť toto dedičstvo životom. Spomenul by som niektoré z nich, ktoré sú snád' pre verejnosť menej známe. Nikdy som v duši nechcel pripustiť, aby Banská Štiavnica bolo mestom mŕtvych pamiatok, kde ľudia žijú len z núdze, lebo tu žiť musia, bez kom-

Jedna z budov niekdajšej Baníckej a lesníckej akadémie - v súčasnosti SPŠ S.Mikovániho FOTO INTERNET

fortu modernej doby a bez perspektív. Veru od r. 1964, odkedy som v Štiavnici, boli obdobia, keď mesto bolo skutočne na úpadku, napr. aj obdobie, keď som kúpil rozpadávajúcu sa chalupu v r. 1977. Napriek tomu, alebo práve preto, na sklonku socializmu

a najmä na začiatku novej éry sme mnohí zacitili možnosť oživiť historické dedičstvo Banskej Štiavnice. Najväčšiu nádej na oživenie tohto dedičstva sme vkladali do rozvoja vedy a vzdelávania, ako do významných domén UNESCO. **3.str.**

Pozvánka

Mesto Banská Štiavnica pozýva na výstavu s názvom Banská Štiavnica – 20 rokov svetovým dedičstvom UNESCO venovanú 20. výročiu zápisu historického mesta Banská Štiavnica a technických pamiatok v jeho okolí do Zoznamu svetového dedičstva UNESCO. Vernisáž sa uskutoční **dňa 11.10.2013 o 15:30 hod.** na Starom zámku. Výstavu si môžete pozrieť v dňoch **streda – nedeľa** v čase od 8:00 – 16:00. hod. Výstava potrvá do 31.12.2013.

Mgr. Nadežda Babiaková,
primátorka mesta

Centrum voľného času po novom

Centrum voľného času v Banskej Štiavnici v školskom roku 2013/2014 ponúkol rodičom a deťom širokú paletu záujmových krúžkov.

K 15.09.2013 CVČ otvorilo 40 záujmových krúžkov s počtom 558 detí. Široká verejnosť určite zaznamenala, hlavne z médií, zmenu financovania CVČ od 1.1.2013. Táto zmena sa dotkla všetkých CVČ na území

Slovenska, podľa ktorej každá obec a mesto priamo dostáva financovanie na mimoškolskú záujmovú činnosť pre dieťa viazané trvalým bydliskom a pritom finančné prostriedky nie sú účelovo viazané a obce ich nemusia vynaložiť na danú činnosť. Ďalšia zmena vo financovaní záujmovej činnosti je ohraničená vekovou kategóriou a to pre deti vo veku od 5 do 15 rokov. Na základe uvedených zmien už niektoré CVČ boli na území

Slovenska zrušené a vyradené zo siete mimoškolských zariadení. CVČ v Banskej Štiavnici naďalej svojou činnosťou, formou pravidelnej záujmovej činnosti – krúžkov a príležitostných voľno - časových aktivít zastáva dôležité miesto pre deti a ich rodičov. Ďakujeme nášmu zriaďovateľovi mestu Banská Štiavnica a všetkým pánom starostom okolitých obcí, ktorí našu činnosť podporili.

J.Machilová

INZERCIA

MÁTE NEVÝHODNÚ HYPOTÉKU? U NÁS ZÍSKATE VIAC!

- prefinancujeme hypotéku v plnej výške
- budete platiť menej ako doteraz
- poskytneme vám aj peniaze navyše

BANSKÁ ŠTIAVNICA, Robotnícka 1849 (pod T-mobile)
PŮŽÍČKOVÝ SPECIALISTA
0918 709 015
SLOVENSKÁ PŮŽÍČKOVNA

20 výročie zápisu Banskej Štiavnice a technických pamiatok okolia do Zoznamu UNESCO

z programu
primátorky**30. 9.**

- Pracovné stretnutie s p. Richardom Aeschlimannom z partnerského mesta Hünenberg vo Švajčiarsku.
- Uskutočnilo sa zasadnutie Valného zhromaždenia Oblastnej organizácie cestovného ruchu Región Štiavnica.
- Prezentácia prieskumu návštevníka a dopravy v rámci spracovania analyticko - strategického dokumentu projektu Podpora infraštruktúry cestovného ruchu v štiavnickom regióne.

1. 10.

- Pracovné rokovanie k úprave rozpočtu.
- Účast na poslednej rozlúčke s pátrom Karolom Benovicom.

2. 10.

- Uskutočnilo sa pracovné stretnutie k príprave osláv 20. výročia zápisu do zoznamu UNESCO.
 - Riešenie problematiky k financovaniu digitalizácie kina Akademik.
 - Prijatie viceprezidentky organizácie NAIC p. Jennell Lynch.
- 3. 10.**
- Pracovné rokovania na Ministerstve hospodárstva SR vo veci možnosti ďalšieho inštitucionálneho rozvoja mesta, v Kancelárii prezidenta SR ohľadne návštevy prezidenta SR na oslavách 20. výročia zápisu do UNESCO a Ministerstve dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR v Bratislave k možnosti zastavovania rýchlikov v Hronskej Dúbrave.
- 4. 10.**
- Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia.
 - Obhliadka ulíc v súvislosti s realizovanou kanalizáciou pre následnú povrchovú úpravu asfaltovaním.
 - Účast na podujatí „Mesiac úcty k starším“.

Andrea Benediktyová

Odpovedáme občanom...

Asfaltovanie ciest Horná a Dolná Resla

Dobrý deň prajem. Človek, ktorý prejde po spomenutých uliciach nevie, či sa ma smiať, či plakať. Píšem o oprave ciest asfaltovaním. Pravdepodobne nikto z obyvateľov nechápe schému, podľa ktorej sa zvolilo, čo sa opraví, čo nie. Systém tu flak, tam flak, tu 5 metrov jednoliatej novej vrstvy potom 2 metre starý asfalt a potom zase jednoliaty nový kus je chaotický a myslím, že skôr na škodu, ako úžitok. To nepíšem o tom, že niektoré relatívne dobré úseky sa spravili nanovo a niektoré problémové sa vynechali. A keď si k tomu všetkému pridám fakt, že v najbližšom čase, pravdepodobne už na budúci rok sa na Ulici Dolná Resla bude rekonštruovať kanalizačný systém mi pride cele toto zbytočné min. na spomenutom úseku.

**obyvateľ Hornej a Dolnej Resly
Odpoveď:**

Vážení obyvatelia Hornej a Dolnej Resly, nerozumiem tomu, čo píšete vo svojom príspevku a nie je to vôbec na smiech, ale skôr na chválu, pretože oprava spomenutých úsekov ciest sa musela urobiť opravou celého povrchu len na určitých miestach a niekde postačovali len lokálne opravy výtlkov. Hlavným dôvodom, prečo sme urobili len určité úseky cesty bola skutočnosť, že v zimnom období už nebolo možné vykonávať, hlavne v stúpaní z Dolnej Resly, zimnú údržbu tejto komunikácie, pretože zostávali vo vyjaz-

dených koľajach časti snehu a ľadu, cez ktoré sa následne nedalo jazdiť s vozidlami. Každý úsek, ktorý sme vybrali bol dôkladne zvažovaný a zhodli sme sa na nich aj s realizátorom prác, teda malo to svoje opodstatnenie a ración. Nie je pravdou, že je to výmysel Mesta. Vytipovali sme tie najhoršie stúpania a úseky, ktoré to potrebovali a na druhej strane môžeme opravovať cesty v takom rozsahu, na ktoré máme finančné možnosti. Taktiež nie je pravdou, že sa má robiť v najbližšom čase kanalizácia na Ulici Dolná Resla. Čo sa týka opráv výtlkov v úseku od penziónu Resla smerom k Frauenbergu, teda popod cintoríny, sú opravené len výtlky, ktoré nám neboli zaúčtované, teda použili sme nie celopovrchovú úpravu, ale len opravu jam a výtlkov, ktoré tvorili nebezpečné úseky. Preto to možno vyzerá divne, ale ak nám to bolo opravené bezplatne popri ostatnej práci, tak sme len radi. Na záver len dodám, že niektoré úseky sme neurobili v celej šírke vozovky, ale nechávali sme na krajnici cca 15 cm priestor bez nového asfaltu a to z toho dôvodu, že sú tam nebezpečné oporné múry, ktoré by pod vplyvom valcovania nového asfaltu mohli byť narušené. Myslíme si, že väčšinu občanov bývajúcich v tejto časti mesta sme potešili a pevne verím, že v nasledujúcom roku opravíme aj ďalšie časti vozoviek na Dolnej a Hornej Resle k spokojnosti občanov.

**Dušan Lukačko,
zástupca primátorky**

Minirozáríum v Špeciálnej základnej škole v B. Štiavni

26. 9. 2013 bol pre žiakov Špeciálnej základnej školy výnimočný.

V tento už jesenný, ale zato slnečný deň strávili príjemný čas v školskej záhrade, aby slávnostne predstavili výslednú podobu projektu, do ktorého sa zapojili. V priebehu niekoľkých mesiacov bolo práve tu vytvorené minirozáríum – príjemné miestečko, kde sa žiaci radi stretnú, porozprávajú, oddýchnu a načerpajú nové sily. Tu v každom ročnom období budú môcť sledovať život ruží, o ktoré sa budú aj starať. Veľká vďa-

Výsledná podoba projektu v školskej záhrade FOTO ŠZŠ

ka patrí všetkým, ktorí akokoľvek pomohli pri realizácii tohto projektu.

Iveta Benčajová

**mestská polícia
informuje****Alkohol u mladistvých**

Dňa 24.9.2013 o 12.10 hod. na základe vyhodnotenia bezpečnostného kamerového systému Mesta Banská Štiavnica bolo zistené, že v Banskej Štiavnici v smere od Uli. mládežnícka na Uli. dolná sa pohybujú 3 osoby, ktoré vzbudzujú verejné pohoršenie, obťažujú občanov a ohrozujú bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky. Hliadka MsPo vykonala kontrolu týchto osôb na Uli. dolná pričom osoby sa správali arogantne, boli hlučné a javili známky požitia alkoholu. Bola vykonaná kontrola totožnosti osôb pričom bolo zistené, že ide o 3 mladistvých študentov, ktorí išli zo školy. V spolupráci s príslušníkmi OO PZ bola vykonaná dychová skúška na alkohol, ktorou bolo preukázané, že všetci traja mladiství sú pod vplyvom alkoholických nápojov. V danej veci je vykonávané obšasňovanie priestupkov. Osoba, ktorá predala alkohol mladistvým osobám bude postihnutá v zmysle priestupkového zákona SNR č. 372/1990 Zb.. Mladiství budú riešení v zmysle zákona č. 219/1996 Z.z. o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov.

Plagáty na zastávkach SAD

Dňa 27.9.2013 o 10.15 hod. v Banskej Štiavnici na Uli. križovatka hliadka MsPo počas výkonu hliadkovej služby zistila, že na autobusovej zastávke neznáma osoba vylepila reklamné a propagačné plagáty. Obdobné konanie hliadka MsPo zistila dňa 30.9.2013 o 10.00 hod., kde tak isto neznáma osoba vylepila plagáty na novej autobusovej zastávke v Banskej Štiavnici na Uli. L. Exnára. Na základe týchto zistení bolo vykonané obšasňovanie v priebehu ktorého boli v oboch prípadoch zistení páchatelia priestupkov, ktorí boli zodpovední za vylepovanie plagátov. Vzhľadom k tomu, že autobusové zastávky nie sú legálne plochy určené na lepenie plagátov v meste Banská Štiavnica, páchatelia boli postihnutí v zmysle priestupkového zákona a plagáty boli odstránené.

Vladimír Kratoš**Parlamentná noc**

„Najskôr si vypili, potom sa pobili a pre nás občanov nič nevyriešili.“

Ján Petrik

Banská Štiavnica – 20 rokov svetovým dedičstvom UNESCO – V.

Ľ1.st. V r. 1988 sme rozbehli poma-
túritné aj postgraduálne vysoko-
školské štúdium „*Ekologizácia hospo-
dárstva*“ pod gesciou tunajšej SLTŠ,
ako aj SVŠT Bratislava, v spolupráci s
tu sídliacou pobočkou SAV pod vede-
ným Ing. P. Múdreho, CSc., za výdatnej
pomoci PhDr. J. Nováka, CSc. a ďal-
ších nadšencov. Po novembri 1989
tieto aktivity nabrali ďalší dych a nové
smery. Založili sme environmentálnu
stranu TTT (Trend Tretieho Tisícro-
čia), ktorá ako jediná politická strana
mala sídlo mimo Bratislavu, práve v
Banskej Štiavnici. Ako námestník mi-
nistra životného prostredia SR som v
r. 1990 inicioval zriadenie Krajinnoe-
kologického centra – čo bolo právnym
predchodcom súčasnej Slovenskej
agentúry pre ŽP. Toto centrum roz-
behlo množstvo projektov, medzi iný-
mi projekt na založenia centra pre ge-
ografické informačné systémy v
budove Centrálky. Rozpracovaný bol
projekt „*Ekologická Akadémia*“, ktorá
mala byť združenou inštitúciou vyso-
kej školy a stredných škôl, na vzor ang-
lických „*college*“. Poslila sa pobočka
SAV, rozpracoval som projekt na zalo-
ženie Katedry UNESCO pre ekologic-
ké vedomie. V rokoch 1990-1992 sa
posilnili aj iné podporné funkcie v
meste. Okresný úrad životného
prostredia pre okres Žiar n. H. dostal
sídlo v Banskej Štiavnici, poslila sa
správa CHKO Štiavnické vrchy. Svoju
činnosť rozbehli projekčné organizá-
cie s environmentálnym zameraním
(EKOTRUST, EKOPROJEKT, ES-
PRIT). Rozbehla sa aj špecializovaná
výučba, a to odbor Krajinná ekológia
na SLTŠ a odbory životného prostre-
dia na stredných priemyselných ško-
lách S. Stankovianskeho a S. Miko-
viniho. V tomto prajnom prostredí sa
začali aj prípravy na návrh Banskej
Štiavnice do listiny Svetového dedič-
stva. V rokoch 1990 – 1992 ako ná-
mestník ministra životného prostre-
dia SR som bol zároveň aj predsedom
Československej komisie pre Svetové
dedičstvo UNESCO. Na prvých zasad-
nutiach komisie sme sa vážnejšie zo-
berali asi s dvoma tuctami návrhov z
ČR aj SR, ale pri určovaní poradia na
zápis do listiny som na prvé miesto za
SR už samozrejme jednoznačne prefe-
roval Banskú Štiavnicu. Nakoniec sa
komisia zhodla na 6-6 návrhoch z
oboch republík, pritom po 3 návrhy
boli za pamiatkovú aj za prírodnú sfé-
ru. Medzi pamiatkami za SR sa na ďal-
šie miesta zaradili Vlkolínec a Spišský
hrad. Za ČR boli navrhnuté také kle-
noty, ako historické centrum Prahy,
Český Krumlov a Telč. Za prírodnú

sféru sa z SR navrhovali napr. Vysoké
Tatry, Veľká Fatra, za ČR Česko-saské
Švýcarsko. Pri prírodných návrhoch
som však cítil, že máme príliš veľké oči
a že tieto nebudú úspešné. Žiaľ, tak sa
to aj skončilo, aj keď sa v Tatry dostali
aspoň do monitorovacieho kola. Zo-
stávajúce návrhy sa však v oboch re-
publikách začali intenzívne spracová-
vať do formy projektov, ktoré aj boli
podané na Komisiu pre Svetové dedič-
stvo. Výbor tejto komisie začal s mo-
nitoringom navrhnutých lokalít a v r.
1992 došlo k prejednávaniu návrhov
na zasadnutí Výboru na UNESCO v
Paríži. Tohto zasadnutia som sa mo-
hol zúčastniť aj ja, ale ako zaintereso-
vaný do návrhov len ako pozorovateľ,
skoro inkognito. Na zasadnutí mi bolo
umožnené len krátke vystúpenie v
prospech návrhov, preto som sa za-
meral najmä na lobovanie mimo za-
sadnutia. Podľa monitorovacích správ
totiž české návrhy boli bez takmer
problémov navrhnuté na ďalšie jedna-
nie a na zápis do listiny už v r. 1992 v
Santa Fé, slovenské návrhy však boli
aj kritizované. Podľa môjho názoru to
nebolo preto, že by nepredstavovali
skutočné hodnoty, ale forma a obsah
podaných projektov nepresvedčili čle-
nov Výboru. Z diskusie na zasadnutí,
ako aj s členmi výboru však vyplynulo,
že tieto návrhy sa určite prijímú po
úprave projektov. Preto toto zasadnu-
tie považujem za rozhodujúci mo-
ment pre prijatie Banskej Štiavnice na
listinu svetového dedičstva, aj keď ku
formálnemu zápisu našich návrhov
došlo až v decembri 1993. Z dnešného
pohľadu možno považovať za zaují-
mavosť ešte aj to, že v súvislosti s Ban-
skou Štiavnicou som zdôrazňoval jej
univerzálnu hodnotu, ktoré sa vytvo-
rili z tisícročného boja človeka s príro-
dou, preto by bolo vhodné toto úze-
mie vyhlásiť za kultúrne aj prírodné
dedičstvo. V tom čase však o tom len
málokto hovoril, „*zmiešaná*“ kategória
kultúrnej krajiny sa prijala až po tom-
to roku. K osobným zážitkom z tohto
zasadnutia patrí, že – hoci ako ná-
mestník ministra – som absolvoval
cestu do Paríža a späť autobusom, vte-
dy sme ešte skutočne šetřili. Pri späť-
nej ceste však došlo k problémom s
miestenkami a na moje miesto si sadla
staršia pani, pričom všetky ďalšie
miesta boli obsadené. Šofér však bol
láskavý – dovolil mi absolvovať cestu
na schodoch autobusu, až domov. Čo
by na takúto cestu v súčasnosti pove-
dal hoci len posledný referent minis-
terstva? Žiaľ, niektoré z vyššie spome-
nutých vedecko-edukačných aktivít
po r. 1992 trochu ochladli. Krajinnó-

ekologické centrum bolo presťahova-
né do B. Bystrice a pretransformované
na SAŽP, demontovalo sa výpočtové
laboratórium na Centrálke, pobočka
SAV bola presťahovaná do Zvolena,
projekčné organizácie začali upadať.
Tým sa výrazne oslabilo odborné a in-
telektuálne zázemie pre rozvoj vzdelá-
vacích a vedeckých aktivít v Banskej
Štiavnici. K podaniu projektu Ekolo-
gickej Akadémie nikdy nedošlo jed-
nak preto, lebo sa v tom období záko-
ny o vzdelávaní veľmi búrlivo menili,
ale aj preto, že aj v Štiavnici sa vyskyt-
li rôzne záujmy. Na druhej strane sa
však podarilo realizovať projekt Ka-
tedry UNESCO, ktorý som rozpraco-
val ešte pri spomínanom pobyte na
UNESCO v Paríži. Katedra UNESCO
pre ekologické vedomie a trvalo-udr-
žateľný rozvoj – ako druhá katedra
UNESCO na Slovensku – má podľa
zmluvy UNESCO s Technickou uni-
verzitou vo Zvolene sídlo v Banskej
Štiavnici. Tým sa v novembri 1994 de
jure vrátila vysoká škola do Banskej
Štiavnice po 76 rokoch. Katedra sa or-
ganizačne stala súčasťou v r. 1991 za-
loženéj Fakulty ekológie Technickej
univerzity vo Zvolene, s neskrývanou
ambíciou, že je predvojom pre presta-
hovanie celej Fakulty do Štiavnice. Ka-
tedra sa usídlila v budove laboratórií
SPŠ S. Stankovianskeho, za význam-
nej podpory riaditeľa Ing. Pálku. Plán
presťahovania fakulty jednoznačne
podporovali vtedajší aj nasledujúci
rektori TU prof. Štefka a prof. Marčok,
dekan Fakulty doc. Konrád, prof.
Midriak a ďalší. Fakulta sa nakoniec v
r. 1998 do Štiavnice presťahovala, tým
sa v meste usídlil živý nositeľ duchov-
ného dedičstva slávnej Banskej Aka-
démie. K realizácii tejto myšlienky vý-
znamne prispeli aj vtedajšie vedenie
mesta, ako aj minister pôdohospodár-
stva SR. Osobitne treba spomenúť ne-
zištnú spoluprácu vtedajšieho riadite-
ľa SOU lesníckeho Ing. J. Ivaniča,
ktorý sa v osobných rozhovoroch
nikdy netajil tým, že jeho ambíciou
bola výstavba vysokej školy, nie inšti-
túcie pre niekoľko desiatok lesníckych
učňov. Od roku 1998 nastala teda
nová éra rozvoja živých aktivít v do-
méne UNESCO, ktoré naplňujú pa-
miatky životom. Katedra UNESCO v
rámci tu sídliacej Fakulty ekológie a
environmentalistiky začala usporia-
davať konferencie, kurzy, exkurzie,
navštívili ju významné osobnosti,
napr. generálny riaditeľ UNEP Klaus
Töpfer, ministri krajín visegrádskej
štvorky, minister životného prostre-
dia Holandska a prezident riadiacej
Rady UNEP J. Pronk a mnoho iných

vedeckých osobností. V roku 1999 za-
čala vyučovať v Banskej Štiavnici aj Fa-
kulta prírodných vied Univerzity Ma-
teja Béla v B. Bystrici v odbore
Environmentálna ekológia. Pokračo-
vali letné plenéry Fakulty architektúry
STU. Uskutočnili sa tu rôzne kurzy v
tematike prírodného aj kultúrneho
dedičstva, ekomuzeológie, vodného
hospodárstva a i. Výrazne sa oživila aj
činnosť SAŽP, došlo k oprave budovy
pri Glanzenberg-štólni. Poslilo sa
Slovenské banské múzeum, dobudo-
val sa skanzen, vybudoval sa nový Ge-
opark, sprístupnila sa štôlna Glanzen-
berg. Správa CHKO sa usídlila v centre
mesta spolu s Okresným úradom ži-
votného prostredia. Slovenský vodo-
hospodársky podnik posilnil svoju po-
zíciu v Banskej Štiavnici. Trochu
nadnesene je teda možné povedať, že
v tomto období bola Banská Štiavnica
hlavným mestom životného prostre-
dia Slovenska, bol to jej akýsi ďalší zla-
tý vek. Práve pre tieto živé aktivity ge-
nerálny sekretár UNESCO p. Matsura
pri svojej návšteve podčiarkol práve
to, že v Banskej Štiavnici sú nielen vý-
znamné pamiatky, ale duch historick-
ého dedičstva tu skutočne žije. Žiaľ,
po ôsmich rokoch došlo podľa môjho
názoru k neuváženému kroku. Nebe-
rúc do úvahy význam vysokej školy
pre mesto a okolie, rozhodnutím rek-
tora a súhlasom akademického senátu
TU s účinnosťou od 1. septembra
2006 sa Fakulta ekológie a environ-
mentalistiky presťahovala späť do
Zvolena. Je to veľmi negatívny a ťažko
napravitelný krok z hľadiska rozvoja
Banskej Štiavnice. Navyše, práve na
toto obdobie sa viaže zrušenie okres-
ných úradov životného prostredia, sí-
dlo obvodného úradu životného
prostredia sa presunulo do Žiaru n. H.
Činnosť SAŽP sa zredukovala na nulu.
Slovenský vodoohospodársky podnik
sa odsťahoval do Žiliny, na šťastie sa
po niekoľkých rokoch vrátil späť.
Skončili činnosť aj vysunuté katedry
UMB. Túto stratu nemôže nahradiť
ani Hudobná a umelecká akadémia,
ktorá vznikla 19.1.2011 s niekoľko
málo učiteľmi a študentmi. Aj keď
mnohé z týchto udalostí zdanlivo ne-
súvisia priamo so zápisom B. Štiavnice
na listinu Svetového dedičstva UNE-
SCO, pre jej udržanie sa na tejto listine
sú veľmi dôležité, nehovoriac o výz-
name týchto aktivít pre ďalší rozvoj mes-
ta. Preto sa nevzdávame a urobíme
všetko, aby ctiteľia kultúry a pamia-
tok chodili do Banskej Štiavnice nie
ako na hroby svojich slávnych pred-
chodcov, ale ako ku živým nositeľom
ducha svetového dedičstva.

László Miklós

Anketa

Aké opatrenia robíte v rámci šetrenia energií?

„Keď odchádzam z domu na dlhší čas, všetky spotrebiče odpájam zo siete.“ **H.O.**

„Cez deň statočne šetrím, ale večer zaspím pri telke, ktorá potom zbytočne beží do rána.“ **V.K.**

„Keď varím zložitejšiu obed, namiesto elektrického variča zakúrim v sporáku. Pri niekoľkých polienkach navarím, nahrejem si vodu na riad a mám doma aj teplo.“ **J.D.**

„Zhasínam svetlo v chladničke (smiech)!“ **H.G.**

„Žiaľ, nešetríme. Počítače a telka bežia deň aj noc, čo je najmä zásluha mojich bratov. Rodičia nám dohovoria, ale ide to jedným uchom dnu a druhým von.“ **M.Ž.**

„Veľa energie ušetrim teplým domácom oblečením a papučkami. Prikurím si až k večeru, aby bolo doma útulnejšie.“ **L.M.**

„Veľa teplej vody sa dá ušetriť, keď nahradíme kúpeľ sprchovaním a tiež pri umývaní riadu. Veľa peňazí nám zbytočne uteká do kanalizácie.“ **S.D.**

„Môj zať má záľubu v montovaní bodových svetielok, máme ich doma asi tristo a večne sú všetky rozsvietené. Tak len chodím po byte a stláčam vypínače.“ **A.P.**

„Snažím sa, snažím, ale občas zabudnem vypnúť svetlo v komore a zistím to o tri dni. Ale v záhrade mám solárne lampy.“ **R.T.**

„Kúpou úspornejších elektrospotrebičov a reguláciou kúrenia. Dôležité je poriadne vyvetrať, lebo čerstvý vzduch sa zohreje rýchlejšie.“ **J.Č.**

„Bývam v bytovke, kde má každý byt vlastné merače vody a tepla. Každý sa snaží šetriť vo vlastnom záujme. Obyvatelia bytov so spoločnými meračmi nemajú na šetrení až taký záujem.“ **I.P.**

**Na odpovede ďakuje
Janka Bernáthová**

Budeme platiť za teplo viac?

Tento rok začalo zimné vykurovacie obdobie o niečo skôr, ako po iné roky.

V tejto súvislosti sme sa opýtali konateľa Bytovej správy, s.r.o., RNDr. Pavla Bačíka a položili sme mu pár otázok?

1. Pán konateľ, neprekvapilo Vás tohtoročné chladné jesenné počasie?

Počasie možno prekvapilo ľudí, nás však nie. Vykurovacia sezóna totiž začína 1. septembra. Zamestnanci Bytovej správy, s.r.o., robia všetko preto, aby v tento deň bola vykurovacia sústava – zdroje tepla, rozvody, meracie zariadenia pripravené na dodávku tepla do domácností.

2. Ako je Bytová správa pripravená na vykurovacie obdobie?

Máme zabezpečené dodávky energií na základe platných zmlúv s SPB, a.s., SSE, a.s., StVPS, a.s. V prípade dodržania preddavkových platieb za služby od konečných spotrebiteľov bude dodávka tepla v nasledujúcom vykurovacom období zabezpečená nepretržite. Na vykurovacej sústave sme vykonali tieto opravy: Po skončení vykurovania bol zistený únik vykurovacieho média zo systému ústredného vykurovania na Ulici energetikov. Porucha bola spôsobená zaplavením potrubia agresívnymi splaškami natečenými do teplovodného kanála. Táto situácia sa od poslednej výmeny potrubia (cca 10 rokov) opakovala niekoľkokrát a hrozí to i do budúcnosti. Z tohto dôvodu sme nahradili oceľové potrubie predizolovaným plastovým potrubím bez spojov. Pri obhliadke teplovodnej prípojky do Materskej školy Bratská 9 sme sa tiež rozhodli vymeniť potrubie zaplavované prameňom ústiace do revíznej šachty teplovodu. Technické riešenie sme zvolili také isté, ako v predchádzajúcom prípade. Predpokladáme, že i v prípade zaplavenia uvedených úsekov k ďalšiemu ich poškodeniu nedôjde. Z dôvodu neustáleho poškodzovania komínového

telesa kondenznou vlhkosťou z vypúšťaných spalín sme sa rozhodli namontovať furanflexovú nafukovaciu vložku do najpoužívanejšieho otvoru v komínovom telese. Predpokladáme, že toto opatrenie zastabilizuje komínové teleso, ktoré sme po vyvložkovaní stavebne opravili. V mesiaci máj sme chemicky vyčistili kotol v kotolni na Mierovej ulici 13, tiež sme stabilizovali statickú poruchu budovy kotolne a následne sme opravili fasádu. V mesiaci september sme zistili poruchu na vodovodnej prípojke pred vodomermom pre kotolňu na Dolnej ulici a po dohovore so spoločnosťou Stredoslovenská vodárenská prevádzková spoločnosť, a.s. sme túto poruchu spoločne a bezodkladne 11.9. odstránili výmenou potrubia od hlavného vodovodného potrubia po vodomerm v kotolni. Na Ulici 1. mája 6, 8 a 10, sme UV žiarením poškodené komínové potrubia nahradili novými plastovými a odolnými proti UV žiareniu. V kotolni oddelenia kultúry, športu a mediálnej komunikácie sme zabezpečili úplnú reguláciu celej kotolne vrátane snímania úniku zemného plynu a oxidu uhoľnatého. V roku 2013 bolo Slovenskou energetickou agentúrou vykonané overenie hospodárnosti prevádzky sústav tepelných zariadení a hospodárnosť bola potvrdená platným atestačným protokolom. Taktiež bolo v zmysle platnej legislatívy vykonané overenie meračov tepla u všetkých zdrojov tepla a na odborných miestach, u ktorých uplynul čas overenia podľa legislatívy. Overené merače tepla boli spätne namontované a sú pripravené od 1.9.2013 na prevádzku.

3. Budú sa v tomto roku zvyšovať ceny tepla (ÚK) a teplej vody (TÚV)?

Cenu tepla Bytová správa s.r.o. navrhuje hlavne na základe cien plynu a ďalších oprávnených položiek. Tento návrh schvaľuje Úrad pre regula-

ciu sieťových odvetví, ktorý tento návrh upravuje na základe aktuálnych cien plynu na trhu. Takto schválená cena platí spravidla na kalendárny rok a je maximálna. Návrh na rok 2014 je variabilná zložka maximálnej ceny tepla vo výške 0,0580 € za 1 kWh a fixná zložka maximálnej ceny tepla 118,9423 € za kW bez DPH, čo predstavuje zníženie celkovej ceny oproti roku 2013 o 2 %.

4. Spôsobí takéto chladné počasie zvýšené náklady na dodávku tepla a TÚV?

Chladné počasie môže spôsobiť zvýšené náklady na dodávku tepla a TÚV. Je potrebné si uvedomiť, že občania platia za teplo zálohové platby. Vo vyúčtovaní za rok 2013 bude zahrnutá spotreba tepla a TÚV za mesiace január až december 2013 a mesiace január až apríl v tomto roku boli nadpriemerne studené.

5. S akými problémami sa najčastejšie stretávate?

Naši odberatelia často zasahujú do súčasti zariadení na rozvod tepla bez dohovoru s Bytovou správou, s.r.o. Stretávame sa so spúšťaním systému, nahradzujú sa armatúry armatúrami iného typu. Tieto a ďalšie zásahy spôsobujú narušenie vyregulovania sústav a často spôsobujú problémy pri dodávke tepla do domácností. Je potrebné, aby občania vždy zamýšľané zásahy prekonzultovali s našou spoločnosťou.

6. Na koho sa treba obrátiť v prípade porúch dodávky tepla a TÚV?

V prípade problémov je potrebné kontaktovať Bytovú správu s.r.o. Dolná 2 osobne, telefonicky (0903 696 207, 0903 696 183), mailom tepelnospodarstvo@bsbs.sk, konatel@bsbs.sk, alebo nahlásiť problém kuričovi na zdroji tepla, ktorý je povinný informovať o tejto skutočnosti svojho nadriadeného.

Za rozhovor poďakoval

Michal Kríž

Prechádzka jesennou prírodou

Na záver tohtoročnej sezóny absolvovalo 32 členov a priateľov Slovenského zväzu telesne postihnutých nášho mesta v utorok 24. septembra prechádzku jesennou prírodou.

Zo Šobova sme sa vydali do lokality Staré mesto, kde sme sa vďaka objavom pána Dr. Jozefa Labudu a práci ďalších desiatok ľudí mohli v

mysliach, ale i pohľadmi na základy niekdajších obydli, kostolíka, opevnenia a ďalších vzácných svedkov preniesť do ďalekej minulosti. Obdobie Keltov spred nášho letopočtu, založenie usadlosti, ale i prítomnosť kráľovského úradníka a ďalšie významné obdobia slávnej histórie kráľovského banského mesta Banskej Štiavnice prítomným živo, vecne a presvedčivo vylíčil náš dlho-

ročný osvedčený sprievodca Jozef Osvald. Všetci bez výnimky ti ďakujeme za prípravu trasy a za pekný zážitok z miest, na ktorých sa mnohí pohybovali prvýkrát. Skoro 3-hodinová prechádzka plná dojmov končila ulicami Vodárenská a Dolná Ružová, ktorá nás doviedla do úplného cieľa – do Meštianskej pizzerie. Srdečná vďaka za skvelú pizzu, výbornú kávičku patrí pánu

Petrovi Ernekovi, ktorý znova našiel pochopenie pre naše aktivity a svojím ďalším sponzorstvom významne prispel k príjemnému posedeniu a záveru nádherného dopoludnia. Ďakujeme aj usmiatemu a šikovnému dievčenskému personálu, ktorý nás obsluhoval na čistou jednotku. Tešíme sa na spoločné jarné kilometre v roku 2014.

Ivan Madara s výborom SZTP BŠ

Návšteva EC Ma Ndryshe v B. Štiavnici

Združenie EC Ma Ndryshe (v preklade „Krácát Inak“) z kosovského mesta Prizren sa predovšetkým sústreďí na aktívne občianstvo a umocňovanie verejného povedomia pre ochranu a rozvoj kultúrneho dedičstva.

Projekty združenia sa zameriavajú na podujatia a aktivity podporujúce kultúrny turizmus v meste Prizren – napríklad aj medzinárodný filmový festival Doku Fest – ale aj občianske aktivity zamerané na participáciu občanov na urbánnych riešeniach, zásahy komunity do mestského riadenia, podpora transparentnosti.

Vzhľadom na podobnú východiskovú situáciu – nedostatok priemyslu, bohatú kultúra a kultúrne dedičstvo – bola cieľom návštevy združenia predovšetkým výmena skúseností z oblasti kultúrnych a turistických aktivít a nadväzovanie budúcich dlhodobých partnerstiev a spoluprác, tak

Delegácia z kosovského mesta Prizren FOTO J. BERNÁTHOVÁ

ako pri tvorbe spoločných projektov, tak aj pre pokračovanie výmenných pobytov a vzájomné podporovanie kultúrneho turizmu. Do Banskej Štiavnice prišli na pozvanie novovzniknutej organizácie Social Transfromation Lab Banská Štiavnica (Laboratórium Sociálnej Transfromácie) podporujúce prechod k udržateľnos-

ti a sebestačnosti na lokálnej báze.

Súčasnou programom boli prezentácie kultúrnej a turistickej ponuky mesta Prizren, ako aj umelecké predstavenia – koncert v Art café 28.9. o 20:00. Návšteva EC Ma Ndryshe v Banskej Štiavnici sa uskutočnila v dňoch 26.9. – 28.9.2013.

Lucia Hasbach

Balkánsky príbeh pokračuje

V záujme nadväzovania priateľskej spolupráce miest kultúrneho dedičstva navštívila v dňoch 26.- 28. septembra 2013 naše mesto prvá neoficiálna delegácia z kosovského mesta Prizren.

Prizren sa nachádza v pomerne chudobnej oblasti južného Kosova, ale napriek tomu má toto malebné mesto čo ponúknuť svojim návštevníkom. Jeho korene siahajú do obdobia Rímskej ríše. Centrum mesta je veľmi príjemné – parky, mešity a turecké domy – jedinečné architektonické pozostatky Osmanskej ríše. Život v tomto 200 tisícovom multikultúrnom meste plynie okolo pomaly tečúcej rieky, zdobenej klembami kamenných mostov a dláždených uličiek. Nad ním sa vypína pevnosť, z ktorej sú nádherné výhľady do

okolía. Ale Prizren nežije iba históriou. Ponúka množstvo jedinečných podujatí, festivalov, prehliadok, koncertov, výstav a stále odкрýva veľké rezervy v rozvoji turizmu.

Skupina mladých nadšencov sa rozhodla pomôcť svojmu mestu takýmto sympatickým spôsobom, aby sme sa dozvedeli o ich živote, kultúre, histórii, prírodných krásach a nepozeranej unikátnosti, ktorú sa oplatí objavovať. Do Banskej Štiavnice – mesta UNESCO, prišli hľadať skúsenosti, dobré rady, kontakty. Z každej prezentácie bolo cítiť ich srdečný vzťah k rodnej krajine a mestu, vďačnosť za prijatie, dobré rady a podnety, ktoré odznali v diskusiách i nádej, že ich úprimný záujem a snaha o nadviazanie spolupráce bude prínosom pre obidve strany. „Všetko stojí a padá na

osobnom odhodlaní ľudí“, zaznelo v diskusii. Osobné odhodlanie ľudí stojí aj za úspechmi Banskej Štiavnice. Je to cesta pomalými krokmi, ale s jasným cieľom. Za všetko hovoria štatistiky návštevnosti, aj keď na druhej strane, veľké masy môžu narušiť krehkú rovnováhu pokojnej oblasti.

Balkánsky príbeh pokračuje. Keď som pred siedmimi rokmi navštívila Kosovo, vnímala som túto krajinu so zmiešanými pocitmi, lebo siahodhlé pustatiny a strelné rany v omietkach domov vo mne vzbudzovali smútok a obavy. Teším sa, že som smela spoznať aj jej novú tvár a verím, že zaujímavé stretnutia v Kultúrnom centre, ako aj sobotňajší koncert s ochutnávkou kosovských špecialít v Kaviarni Artcafé, prerastú do hlbšej spolupráce.

J. Bernáthová

Kam v BŠ a okolí? (03.10. – 11.10.)

3.10. Tvorivé dielne pre šikovné rúčky. Malba a zdobenie čeleniek a pirátskych šatiek. Vstup: 3 €, 17:00-19:00. „Kaviareň Divná pani.“

4.10. Film: Sunset Boulevard „Projekt 100“, USA, 1950, čb., 115 min. Kino Akademik, 18:30, vstup 2,50 €

4.10. Koncert: Ďuso Baroš Quartet, Archanjel Caffé Bar, 20:30, vstup 3 €

5.10. Rybársky deň na piargu. Vesele ukončenie hlavnej rybárskej sezóny. Tajch Vindšachta, www.tajch.sk, 10:00

5.10. Výstava diel výtvarného sympózia 2013. „Poteší výtvarníkov aj milovníkov umenia. Nám. Sv. Trojice, 14:00 – 17:00.

5.10. Predvážiaci deň elektrických terénnych motoriek. Motokros bez hluku, bez emisií, ideálne do CHKO. Geoclub, Šobov, 10:00-16:00

5.10. Koncert: MEGITZA & KAP-SALIS & SUPERAR SLOVAKIA. Art Café, 19:00

6.10. Film: Polnočná omša. „Filmy z padláša“, ČR/SR, 1962, 92 min. Kino Akademik, 17:30, vstup zdarma.

8.10. Vinocentrum: Degustácie. Prvé vína z úrody 2013, z odrody Rizling Vlašský a jeho variácie. Rezervácia min. 3 dni vopred na t.č. 0904 109 229. Vstupné 10 €, začiatok 19:00. Vinocentrum, Kammerhofská 2.

9./11.10. Dielnička tradičných remesiel. Tvarovanie z hliny, 1,50 €. Kammerhof, 14:00-16:00.

9.10. Vernisáž výstavy: obrazov a ilustrácií. Rodáka zo Sv. Antona, Jozefa Chovana o 15:00. Múzeum vo Sv. Antone, výstava do 10.11.2013.

11.10. OSLAVY: BANSKÁ ŠTIAVNICA – 20 ROKOV SVETOVÝM DEDIČSTVOM UNESCO. 11:00 Slávnostné zhromaždenie, Kostol sv. Kataríny, 15:30 Otvorenie výstavy: Banská Štiavnica – 20 rokov svetovým dedičstvom UNESCO, Starý zámok, 18:00 Videomappingová 3D prezentácia, Nám. Sv. Trojice.

11.10. Akademici v Banskej Štiavnici, 17:00 Slávnosť pred budovou Radnice, 18:15 Sprievod od Nám. Sv. Trojice, 18:30 Slávnosť v budovách bývalej Baníckej a lesníckej akadémie

11.10.-20.10. ŠTIAVNICKÝ OKTOBERFEST, Art Café, 18:00 – 22:00

11.10. Koncert: JURAJ SCHWEIGERT & THE GROOVE TIME, Archanjel Caffé Bar, 20:00, vstupné 3 €.

Región Banská Štiavnica

oznamy, pozvánky
spomienky

Spomienka

Dňa 8.10. 2013 uplynie 5 rokov, čo nás navždy opustil **Doc. Ing. Miroslav Čapek, DrSc.**, ktorý celý život pracoval na Slovensku vo Výskumnej stanici VÚLH. Prosíme kolegov, priateľov a známych, ktorí ho poznali, aby mu venovali tichú spomienku.

Helena Čapková s rodinou.

Poďakovanie

„Ak ma hľadáte, hľadajte ma vo svojich srdciach, našla som v nich svoje miesto a tam zostanem navždy s Vami.“

Vyjadrujeme úprimné poďakovanie všetkým, ktorí odprevadili na poslednej ceste našu drahú mamičku a starú mamku **Juditu Pecníkovú** z Banského Studenca, ktorá nás navždy opustila dňa 19. septembra 2013 vo veku 76 rokov. Ďakujeme za prejavy sústrasti a kvetinové dary, ktorými ste sa snažili zmieriť náš hlboký žal.

**Smútiace dcéry
s rodinami.**

Klub zdravia

OZ Klub zdravia Vás pozýva v pondelok **7.10.2013** o 17:00 do Kultúrneho centra, Kammerhofská 1 v Banskej Štiavnici na prednášku Libora Knapeka „Potreba pre zdravé srdce“.

Na stretnutie s Vami sa tešia organizátori.

Oznam

Bytová správa s.r.o. Banská Štiavnica, prevádzka Mestské kúpele – plaváreň, oznamuje obyvateľom a návštevníkom mesta Banská Štiavnica, že dňa **5.10.2013 a 6.10.2013 (sobota a nedeľa)** bude prevádzka Mestské kúpele – plaváreň pre verejnosť zatvorená, z dôvodu konania sa plaveckých pretekov Štiavnický kahanec 2013.

Slezáková Denisa

S hudbou v srdci - recitál Zdenky Koreňovej

Príjemné, spevom, hudbou, tancom, obrazom a slovom naplnené sobotné popoludnie dňa 28.9.2013 prežili návštevníci KC, ktorí sa zišli na pozvanie organizátorov: BBSK- Pohronskeho osvetového strediska v Žiari nad Hronom, pracoviska Banská Štiavnica, Autorského klubu literátov, hudobníkov a výtvarníkov v Banskej Štiavnici a Mesta Banská Štiavnica, aby vzdali hold svojej priateľke, kolegyni, známej, či jednoducho hudobníčke - jubilantke Zdenke Koreňovej.

Zdenka Koreňová, rodáčka z Popradu, patrí už neodmysliteľne k hudobnému koloritu banskoštiavnického umeleckého spektra. Od roku 1983, kedy sa do nášho mesta presťahovala po VŠ štúdiách v Prešove, pôsobila v Banskej Štiavnici ako učiteľka slovenského jazyka a hudobnej výchovy na ZŠ J. Kollára, neskôr ako riaditeľka a pedagogička na ZUŠ, kde dodnes vyučuje hudobnú náuku, klavír a keyboard. Na mnohých kultúrnych podujatiach ju stretávame s neodmysliteľnou gitarou, ktorou sprevádza svoj osviežujúci spev. A práve tak odštartovala svoj sobotný recitál- plný sviežosti, dobrej nálady a krásy, piesňami, ktoré si píše sama, príp. zhudobňuje texty známych, i regionálnych autorov, najmä Márie Petrovej, ktorá ako vedúca pobočky POS, líderka Autorského klubu a v neposlednom rade priateľka, celé podujatie usmerňovala a moderovala. Samozrejme nechýbal ani prednes v jej podaní, tentokrát ako dialóg s podmanivým prednesom Pavla Brňa. A to sa už odvíja sled krásnych, pestrých, nostalgických i veselých, sviežich i dojemných predstavení jednotlivých hostí, ktorých si Zdenka pozvala, aby spolu vytvorili kyticu voňavej spomienky na príjemne prežitú chvíľu. Vystriedali sa piesne Zdenky samotnej, i so svojou kapelou Impresia, v

Jubilantka Zdenka Koreňová FOTO J. BERNÁTHOVA

zložení: Jozef Varga, Branislav Cengel a Lubomír Štrenger, ktorý prispel aj tromi sólo piesňami, originálne tance v podaní skvelých Texasiek, ktorých vznik bol možno inšpirovaný aj Zdenkou, keď poprosila svojho času kolegyniu Zlatku Berešíkovú o malý tanček do programu, zazneli aj tri nežné a neodmysliteľne emotívne prednesy piesní Katky Šebeňovej, no a kyticu zviazanú z nôt a melódii, či tanečných variácií striedali úprimné verše priateľov a členov Autorského klubu: Lucie Beňovej, Renaty Taligovej, Marty Halašovej, Nadi Kvakovej, Zdenky Turánekovej, Jakuba Bernáta, Evy Kolumbusovej a Kataríny Kissovej. Prispeli aj výtvarníci A klubu svojou tichou, no možno o to výrečnejšou tvorbou- Eva Valachyová sugestívnymi drevenými plastikami a tandem Janko Kvak-Nađa Kvaková drôtenými čipkami a praktickou eleganciou ukrytou v koži. Atmosféru rozžiariili nielen úsmevy prítomných do fotoaparátu Janky Bernáthovej, ale aj trefné karikatúry a kreslené vtipy ďalšieho zaujímavého

hosta zo Zvolenskej sedmičky- Združenia výtvarníkov- Stanislava Remešelníka. Dôstojnosť a zlatú stuhu na pestrú kyticu uviazali vážení hostia- pani primátorka mesta B. Štiavnica Mgr. Nadežda Babiaková, riaditeľka POS v Žiari nad Hronom Mgr. Helena Žňavová a riaditeľka ZUŠ v B. Štiavnici p. Mgr. Irena Chovanová, ktoré nešetřili slovami uznania a vďaky za činorodú, kreatívnu, pedagogickú i kultúrnu a nespočetnekrát nezištnú prácu našej jubilantky, ktorou sa rozdáva ľuďom navôkol. Nech jej to naše mesto so svojou krásnou prírodou, ktorú má tak rada, stonásobne vynahradí, nech jej slnko a nebo jasne svietia do ďalšieho života, nech jej to „spieva a hrá“ ako vraví vo svojej obľúbenej piesni, aby mohla naďalej obveseľovať srdcia mnohých z nás, či už naživo, alebo prostredníctvom ďalších CD-čiek, ktorých sa možno ešte dočkáme. V mene všetkých, ktorí ňa majú radi, ešte raz vďaka a všetko najlepšie!

Katarína Kissová

Október - Mesiac úcty k starším

Október - pestrofarebný jesenný mesiac ako krehký lístok odjakživa prilepený v kalendári.

Lenže nezabúdajme, že október nie je len mesiacom najkrajších farieb prírody, ale aj mesiacom úcty k starším. Mojou chcenou a milou povinnosťou je srdečné poďakovanie mojim láskavým tetám a ujovi, Evke, Valike a Edkovi Wagnerovým a ich sestře, teda mojej staršej, Aničke Daubnerovej. Touto cestou by som sa chcel poďakovať za krásne prežité chvíle po ich boku, či už na rôz-

nych podujatiach, oboznamovaní sa s mestami Slovenska, ale aj počas úplne všedných dní. Vždy, keď sme boli s mojím bratom, sesternicami a bratrancom na prázdninách u našich tiet, alebo u starkej, mali sme tie najúžasnejšie prázdniny, poskladané z krásnych chvíľ, na ktoré nikdy nezabudnem. Viem, niekedy sme boli neposlušní, ako už deti bývajú, ale Vy ste mali pre nás plnú náruč lásky, trpezlivosti a pochopenia. Vždy som si to uvedomoval a mal som Vás rád, ale možno až teraz som dospel do veku, keď Vám doká-

žem vysloviť aj svoje úprimné „**ĎAKUJEM**“. Nielen tento mesiac, ale počas celého roka by sme nemali zabúdať na starších príslušníkov rodiny, známych i ľudí z blízkeho okolia. Zaslúžia si našu lásku a pozornosť. Preto prajem všetkým našim milým seniorom, ale najmä mojej rodinke, Valike, Evke, Edkovi a starkej Anke, mnoho slnečných dní a rokov života, veľa zdravia, šťastia a lásky v rodinnom kruhu.

Ďakujem Vám za všetko...

**Filip Golian
študent SPŠ S.Mikovániho**

Malé jubileum Ing. Milana Durbáka

Dňa 27.9.2013 sa uskutočnilo v Prezidentskom a kniežacom sálone Baníckej krčmy pri štólňi Glanzenberg prijatie Ing. Milana Durbáka, významného člena Banskostiaavnicko-hodrušského baníckeho spolku pri príležitosti jeho jubilea, 65 rokov života.

Slávnostný príhovor Ing. Richarda Kaňa, predsedu baníckeho spolku, obsahoval aj nasledovné: „Ing. Durbák, významná osobnosť štiavnického baníctva a štátnej banskej správy Slovenskej republiky sa narodil 18.9.1948 v Zlatej Idle v rodine baníka. Detstvo prežil v Kremnici, kde absolvoval základnú školu, ako aj Strednú všeobecnovzdelávaciu školu, ktorú ukončil maturitou v roku 1966. Vysokoškolské štúdium absolvoval na Baníckej fakulte vysokej školy technickej v Košiciach v rokoch 1966-1971. Jeho prvým zamestnávateľom boli Stredoslovenské kameňolomy, š.p. Žilina, kde vykonával funkciu majstra v lome Kralovany. V roku 1973 nastúpil do zamestnania v Rudných baniach, závod Banská Štiavnica, kde počas 19 rokov prešiel viacerými riadiacimi funkciami, od revírniky v bani až po výrobného zástupcu riaditeľa závodu. Osud zariadil, aby bol v roku 1975 pri otváraní Novej šachty na Šobove a tak tiež pri jej uzatváraní v roku 1997. V ro-

koch 1992-1997 bol zamestnancom firmy HELL, spol. s r.o. Banská Štiavnica, neskôr v roku 1998 bol osem mesiacov zamestnancom Slovenského banského múzea v Banskej Štiavnici, kde sa pričínal o zriadenie expozície „Baníctvo na Slovensku“. Od 1.9.1998 je zamestnancom Hlavného banského úradu so sídlom v Banskej Štiavnici, kde vykonáva funkciu ústredného banského inšpektora. Od 17.1.2005 do 30.11.2005 bol poverený funkciou predsedu Hlavného banského úradu. Ing. Durbák je známy aj svojou dlhoročnou spoločenskou angažovanosťou v rámci mesta Banská Štiavnica. Od roku 1986 vykonával funkciu predsedu závodnej pobočky Slovenskej vedecko-technickej spoločnosti pri Rudných baniach v Banskej Štiavnici, ktorá sa pod jeho vedením pretransformovala v roku 1992 na Banskostiaavnicko-hodrušský banícky spolok, ktorý sa stal prvým spolkom na Slovensku, zameraným na obnovenie a udržiavanie starobylých baníckych zvykov a tradícií. Je aj členom prezidia Slovenskej baníckej spoločnosti so sídlom v Banskej Bystrici. Za jeho podiel na obnovení a udržiavaní baníckych tradícií mu Mestské zastupiteľstvo v Banskej Štiavnici udelilo v roku 2006 „Výročnú cenu mesta Banská

Štiavnica za rok 2005“. Za vzorné plnenie pracovných úloh získal viaceré podnikové a rezortné ocenenia a v roku 1987 mu bolo udelené štátne vyznamenanie „Za pracovnú obetavosť“. V roku 2008 mu minister hospodárstva SR udelil vyznamenanie „Za pracovnú vernosť“. Za dlhoročnú aktívnu prácu v Slovenskej baníckej spoločnosti mu bola v roku 2013 udelená zlatá medaila Zväzu slovenských vedecko-technických spoločností. V programe prijatia nechýbal ani slávnostný šachtág, počas ktorého jubilant úspešne absolvoval čestný „skok cez kožu“ podľa § 24a zákona č. 1/2001 Zb. zákonov baníckeho spolku o udržiavaní poriadku a povznesenej nálady na šachtágu (pivný zákon). Hlavnými funkcionármi šachtágu boli: Ing. Urbánek – prezídium, Ing. Ferenc – kontrárium, Ing. E. Sombathy – kantor, M. Šesták – fučsmajor, Ing. Adamský, J. Osvald – držiteľia ošliadra a A. Greguss – pivný dispečer. Krstným otcom mu bol Ing. Pavol Jančí. Ing. Durbák začal 1.4.2013 tretiu dvadsiatku svojho pôsobenia v Banskej Štiavnici, do ktorej mu želáme hlavne pevné zdravie, veľa osobných a pracovných úspechov aj v rámci nášho baníckeho spolku.

Zdar Boh!

Richard Kaňa

Rozlúčili sme sa pátrom Karolom Benovicom

V 94. roku života, v 73. roku rehoľných sľubov a v 67. roku kňazstva zomrel páter Karol Benovic SVD.

Pán si ho povolal večer 27. septembra 2013 v Misijnom dome Matky Božej v Nitre na Kalvárii. Poslednej rozlúčky so zosnulým v kostole Nanebovzatia Panny Márie v Nitre na Kalvárii, dňa 1. 10. 2013 sa zúčastnila aj primátorka Banskej Štiavnice, Mgr. Nadežda Babiaková, ktorá sa mu vo svojom rozlúčkovom príhovore poďakovala za všetkých obyvateľov nášho mesta, za všetko, čo pre Banskú Štiavnicu urobil. Na pohrebe sa zúčastnili aj niektorí obyvatelia mesta z farnosti Banská Štiavnica, za ktorých sa príhovorom rozlúčil Ing. Juraj Čabák.

Páter Karol Benovic sa narodil 26. 9. 1919 v Dechticiach. Do Spoločnosti Božieho Slova vstúpil v auguste r. 1932. Prvé rehoľné sľuby zložil v Nitre na Zobore v r. 1941. Večné sľuby zložil v Spišskom Štiavniku v r. 1946. Štúdium filozofie začal vo Viedni a v teológii pokračoval v Nitre a v Banskej Bystrici u pátrov jezuitov. Za kňaza bol vysvätený 1.9.1946 v Nitre, v tom istom roku ako Karol Wojtyła, neskôr

ší pápež Ján Pavol II. Teológiu dokončil na Gregorovej univerzite v Ríme. Dostal misijné určenie do Švajčiarska, kde sa však pre problémy z vízami zdržal iba niekoľko mesiacov. Predstavení na Slovensku ho v r. 1948 poslali do Žitovic na Morave, kde pracoval v Charitnom dome. Keď v r. 1950 Charitný dom zavreli, vrátil sa na Slovensko. Medzitým prebehla tzv. „barbarská noc“, a páter Benovic sa už nemal kam vrátiť. Kláštory boli zatvorené a rehoľníci vyvezení do sústreďovacích táborov. Začal pracovať v rôznych civilných zamestnaniach. V r. 1953 bol odsúdený a uväznený. Zakrátko sa na amnestiu dostal späť do civilu. R. 1966 sa dostal do pastorácie, keď nastúpil ako kaplán do Banskej Štiavnice, neskôr bol správcom farnosti v Podhorí. V čase spravovania farnosti v Banskej Štiavnici, v rokoch 1976 - 1983 boli realizované najrozsiahlejšie udržiavacie, obnovovacie a čiastočne aj reštaurátorské práce objektov banskostiaavníckej Kalvárie. Od r. 1983 do r. 1991 pôsobil ako správca farnosti vo Veľkých Levároch. Od r. 1991 sa venoval formácii budúcej generácie verbistov. V r. 1991-1995 bol rektorom

kňazského seminára SVD v Bratislave a viceprovinciálom Slovenskej provincie Spoločnosti Božieho Slova. Od r. 1995 do r. 2004 bol duchovným u sestier Sv. Križa v Trnave. Od r. 2004 až do svojej smrti bol na dôchodku v provinciálnom dome Spoločnosti Božieho Slova v Nitre na Kalvárii. Dokiaľ vládol, venoval sa organizácii provinciálneho archívu. K jeho „zlatému výročiu kňazstva – 50-ke r. 1996 – napísala p. Mária Semešová jeho biografiiu s názvom: Páterko – Karol Benovic SVD. Kniha bola vydaná r. 1999. Svoje zlaté kňazské jubileum mohol osláviť v r. 1996 spolu s pápežom Jánom Pavlom II. v Ríme, kde Sv. Otec pozval všetkých kňazov, ktorí v danom roku oslávili svoje zlaté kňazské jubileum.

Pátrovi Karolovi Benovicovi bola v roku 2011 udelená Cena za záchranu kultúrneho dedičstva a rozvoj mesta Banská Štiavnica, ako výraz uznania za prácu pri rekonštrukcii objektov banskostiaavníckej Kalvárie, ako aj ostatných cirkevných budov. Cenu si osobne prevzal z rúk primátorky mesta 24. 7. 2012, kedy navštívil Banskú Štiavnicu.

ŠN

oznamy, pozvánky spomienky

Spomienka

S úctou a láskou sme si pripomenuli dňa 30.9.2013 1. výročie, kedy nás navždy opustila naša milovaná maminka, starká a prastarká **Mária Parillová**. Tí čo ste ju poznali a mali radi, venujte jej spolu s nami tichú spomienku.

Dcéry s rodinami.

Spomienka

Dňa 30. septembra minulý rok nás navždy opustil náš otec, manžel, starý otec, brat a švagar **Arpád Pál**. Všetci čo ste ho poznali venujte mu tichú spomienku.

S láskou spomínajú manželka, deti, vnúčatá a celá rodina.

Spomienka

Dňa 17.10. 2013 uplynú 20 rokov, čo nás navždy opustil náš milovaný

Pavel Gubriansky. Stíchlo srdce Tvojej šľachtetnej bytosti, ktoré pre nás najdrahším pokladom bolo, nás si tu zanechal v zármutku, bolesti. Len vďaka spomienke, otec, na Tvoju lásku ako drahoukam zostala...

Spomína dcéra Mária s rodinou.

Mesiace úcty k starším

Živena – spolok slovenských žien v Banskej Štiavnici Vás srdečne pozýva pri príležitosti „Mesiacu úcty k starším“ na milé posedenie s pohostením, programom a tombolou v Kultúrnom centre (pri hoteli Grand) v Banskej Štiavnici v **piatok 4.októbra 2013** o 16:00. Sponzori podujatia: MsÚ v B.Š., Smer – SD

Na príjemné posedenie s Vami sa tešia organizátori.

Varecha.sk

Džem z plodov bazy čiernej

Suroviny: 2 kg nakrájané jablká, 1 kg baza čierna plody, ½ kg cukor, 1 PL kyselina citrónová, 2 PL um

Postup receptu: Rozvarte 2 kg nakrájaných jablák, prepasírujte, pridajte ½ kg cukru a 1 kg bazových bobúľ. Ku koncu varenia pridajte 1 lyžicu kyseliny citrónovej a 2 lyžice umu. Takýto bazový lekvár pripomína čučoriedkový a navyše je výborný proti kašľu a nachladnutiu.

Dobrá chuť!

Aušusník spod Klingera, alebo pohľad 40 rokov späť...

Začiatkom septembra roku 1976 konzultoval Daniel Ulbrich - vedúci údržby na budovanej expozícii Banské múzeum v prírode (skanzen) výber farieb u vtedajšieho riaditeľa múzea.

Mali byť použité na natretie jedného z muzeálnych pútačov - sochy baníka odetého v aušusníckej uniforme. Plechový pútač vyhotovili v roku 1976 zvärači Štefan Opiela, Štefan Remeň a Miroslav Jakab - zamestnanci strojárskych výroby banskoštiavnického závodu Rudných baní. Namaľoval ho Ivan Ladziarsky a v októbri toho istého roku bol osadený na betónový podstavec v kameňolome oproti BMP. Odvtedy tam stojí a upozorňuje okoloidúcich na areál baníckeho "skanzenu". V apríli 1981 sochu baníka v aušusníckej uniforme konzervoval a premaľoval Jozef Švec, v roku 1998 Pavol Podobný. Vtedy bola plechová socha demontovaná, v dielni prekonzervovaná, nanovo natretá a opätovne osadená na podstavec v kameňolome. Nateraz posledná obnova náteru sa uskutočnila v lete tohto roku, keď aušusník spod Klingera opäť dostal nové šaty.

Socha aušusníka je pravdepodobne najstarším prístenným pútačom, ktorý v okolí mesta SBM osadilo a ktorý nebol odstránený. Propagačné tabule, opakovane natierané zamestnancami múzea, boli v roku 2011 nahradené moderne riešenými tabuľami so zalaminovanými fotografiami a graficky vyspelejším dizajnom. Aušusník spod Klingera ostal. A zrejme ostane aj naďalej, pokiaľ bude pod kuratelou zamestnancov múzea.

Za tých tridsaťsedem rokov sa nezmenil len jeho vzhľad. Za spomenuté obdobie prešiel rôznymi premenami aj samotný skanzen. Budúci rok si pripomenieme 40 rokov od otvorenia expozície BMP a 50 rokov od rozhodnutia o jej vybudovaní.

Slávnostné otvorenie BMP

Aušusník pred Skanzenom FOTO D. HARVAN

sa uskutočnilo 6. septembra 1974, počas baníckych dní - ako súčasť Salamandrových slávností. Prítomní boli predstavitelia Ministerstva kultúry SSR (delegáciu viedol popredný slovenský múzejník Dr. Milan Rybecký), delegácie OV KSS a ONV, ale nechýbali ani predstavitelia odborového zväzu pracovníkov v baníctve a energetike, zástupcovia riaditeľstiev rudných, nerudných a uhoľných banských závodov, delegácia Baníckej fakulty VŠT v Košiciach, Slovenského banského úradu a Obvodných banských úradov a samozrejme širšia verejnosť.

Ešte žijúci súčasníci mi iste dajú za pravdu, že to bola veľká udalosť. A bola to udalosť, ktorá mala mimoriadny význam aj na ďalší vývoj múzejníctva v Banskej Štiavnici. Nielen z pohľadu nárastu návštevnosti múzea ako celku, ale predovšetkým z dôvodu systematickej záchrany postupne miznúcich banskotechnických pamiatok, budov, strojov a zariadení. Záchrane, po ktorej sa volalo v laických a odborných kruhoch minimálne už začiatkom 30. rokov 20. storočia.

Expozícia BMP (jej súčasťou sú aj staré banské diela v okolí šachty Weiden a Terézia) vznikla ako v poradí 5. expozícia SBM a už v čase svojho otvo-

renia mala prívlastok najpríťažlivejšia. Má to svoje dôvody - atraktivita návštevy podzemných priestorov a romantické prostredie v lone prírody lákalo návštevníkov už vtedy a láka dodnes (a opakovane). Pre turistov najzaujímavejšia časť expozície - fáracia trasa, ktorá sprístupňuje dva obzory šachty Ondrej - štôľňu Bartolomej a obzor Ján, mala v čase otvorenia cca. 800 m. Dnes, po jej dobudovaní o nové banské diela, je to cca. 1 200 m., kde mimo dobrodružného zážitku získa návštevník základný prehľad o vývoji rudného baníctva na Slovensku.

Budúcoročné výročia BMP nás nabádajú k úvahám o jeho vzniku, spojenom často s mimoriadnymi technickými riešeniami, o pripomenutí jeho budovateľov, stelesnených v konkrétnych ľuďoch a o širšom spoločenskom význame tejto inštitúcie. Otvára sa priestor pre vízie o ďalšom smerovaní tejto originálnej a stále možno povedať, že v istom zmysle jedinečnej expozície.

Daniel Harvan

Pozývame vás na kultúrne podujatia

Kino Akademik

Nedeľa 6. 10.

Polnočná omša

Dramatický príbeh malomeštiackej rodiny Kubišových, ktorej členovia kým už priamo nekolaborujú s Nemcami, túžia aspoň prežiť vojnu v bezpečí. Vážnym ohrozením sa pre nich stáva návrat zraneného syna Juraja, ktorý bojuje s partizánmi.

Začiatok premietania:
17:30 hod., vstupné: zdarma

Nedeľa 13. 10.

Pustý dvor

Sociálna balada o veľkej láske dvoch mladých ľudí. Dej sa odohráva v období pred 2. svetovou vojnou na južnom Slovensku, kde vyrastá hnutie za vymenenie sa človeka zo zlých sociálno-spoločenských pomerov. Na pozadí týchto sociálnych bojov prežívajú hlavní hrdinovia filmu veľkú lásku a zápasia o lepší život.

Začiatok premietania:
17:30 hod., vstupné: zdarma

18. 10. 2013

Kultúrne centrum, Kammerhofská 1

Juraj Červenák: Mŕtvy na pekelnom vrchu

Prezentácia novej knihy štiavnického spisovateľa Juraja Červenáka za jeho osobnej účasti. Prvý čisto historický román autora, ktorý sa doteraz venoval predovšetkým fantasy. Netradičná detektívka posunutá do čias, kedy si na Banskú Štiavnicu brúsili zuby Turci. Ako dielo vznikalo? Prečo práve tento žáner? Prečo práve náš región? Na toto i mnohé iné sa ho môžete pýtať počas prezentácie.

Začiatok premietania:
18:00 hod.,

Nedeľa 20. 10.

Krajinka

KRAJINKA - to je mozaika tragikomických historiek, ktoré priniesol a odvíjal čas. Príbehy prostých ľudí na malom kúsku Slovenska, vo vymierajúcej lokalite, mapujú ľudské osudy v histórii a históriu v ľudských osudoch počas šesťdesiatich rokov, kedy sa rodia a umie-

rajú generácie, ľudia sa stretávajú a strácajú, prežívajú svoje každodenné radosti a trápenia. Vojny, prevraty a iné dramatické udalosti doliehajú na osudy obyčajných ľudí v tomto zabudnutom kúsku zeme skôr v podobe tragikomických nedorozumení a zápletiiek, ako s tragickým dosahom.

Začiatok premietania:
17:30 hod., vstupné: zdarma

Nedeľa 27. 10.

Stávka o Leokádiu

Kedysi dávno počas tureckých nájazdov v meste Tetrovej Turci zajali, upiekli a zjedli richtára a jeho dvanásť rodných. Od tej doby obyvatelia mestečka si každoročne pripomínali pamiatku umučených majálesom. Príbeh televízneho filmu sa odohráva na jednom z nich. V centre príbehu stojí úradný ránhojič v meste Tetrová Dávid Štúbrik, ktorý má takú povest', že keď ide k nemocnému, šarvanci bežia k zvonici zvoníť umieračikom. Jeho cnostná dcéra Le-

okádia a vlastenecky citiaci mestský notár Jožko Furtin ho postaví pred vážny problém.

Pesníčkári slovenskí: Padlášový výber

Začiatok premietania:
17:30, vstupné: zdarma
Nedeľa 3. 11.

Cukor

Ide o príbeh niekoľkých dní z prvých povojnových mesiacov. Jednoduchá dedinská žena Matyla sa vyberie do sveta zaobstarat' cukor pre svoju dcéru a pre dieťa, ktoré sa má ešte len narodiť. Film o matke, ktorý je výpoveďou o ľuďoch a epoche z pohľadu súčasnej strednej generácie.

Začiatok premietania:
17:30 hod., vstupné: zdarma

Nedeľa 10. 11.

V tieni vlkov: Zlatý poklad
Film o vojakoch bojujúcich na tajnom fronte na Slovensku proti hitlerovskému fašizmu počas druhej svetovej vojny.

Začiatok premietania:
17:30 hod., vstupné: zdarma

Blížšie info: Odd. kultúry, športu a mediálnej komunikácie tel.č.:045/679 0362, e-mail: zuzana.patkosova@banskastiavnica.sk.

Vážení lúštitelia!

Výhru vecnú cenu slúchadlá, tričko a magnetku si výherca môže vyzdvihnúť v predajni ALLCOM, Radničné nám. 11, B.Štiavnica. Správne znenie krížovky z č.33/2013: „**Lúb s mierou, poznáš lásku bez miery**“. Výhercom sa stáva **Jozef Kopál**, Hviezdoslavova 5 Banská Štiavnica. Srdečne blahoželáme! Tento týždeň hráme o reproduktory, tričko a magnetku, ktoré nám do súťaže venovala firma ALLCOM, spol. s r.o., Banská Štiavnica.

V tajničke sa ukrýva výrok Petrarca:

A., Obyvateľ ostrova, iniciálky Horova, neskôr,

B., **Začiatok tajničky**, slečna skr.,

C., Identifikačné číslo, mäso česky, zviň, ujdí,

D., Pripraví tavením, benzínka v B.Štiavnicí, spoluhlásky v slove výška, babylonská bohynia zeme,

E., Patriaca esu, žiar, kokosová ty-

činka, zn. draslíka a dusíka,

F., Dioptria, tvoja, vypovedaná myšlienka, donesie tovar, tvoji česky,

G., Bývalá politická strana, Tibor, vojenská jednotka, mam,

H., Existuje, lotéria, myšiaky, chlpl, 500 v Ríme,

I., Uvažovanie, levica z filmu, narietanie, popevok,

J., **3. časť tajničky**,

K., Olga, patriaca Alanovi, vnímal text očami.

1., Osky, **2.časť tajničky**, vnútri,

2., Navzájom, zavýjal,

3., Zn. technécia, patriace Otovi, pokladňa,

4., Slovenská rieka, stavebný materiál,

5., Kanadské mesto, previnenie, otravné látky,

6., Je zavesený, preto, družka Adama,

7., Sťa, rastlinné maslo, veľký kliniec,

8., Ozn. vozidiel Nórska a Thajska,

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
A															
B															
C															
D															
E															
F															
G															
H															
I															
J															
K															

meno Sklovskej, meno Žitného,

9., Malá rieka, pani v Španielsku, 4 v Ríme,

10., Slovenská rieka, mača česky, pníky,

11., Maďarské mesto, číra tekutina, nos ťažké veci,

12., Oska, malé uši, je v kľaku,

13., Ocko, tiskaj, zn. litra a tony,

14., Osmička, kvások, ženské meno,

15., **Koniec tajničky**, stupeň v džude, 50 v Ríme.

Pomôcky: Elsa, vláč, Koko, Otava, Rimava.

Prípravuje: Anna Rihová

Žena s gitarou

V jesennej tónone zlatého lístia,
čo padá k zemi
ako minúty strateného času,
odráža slnko svoju krásu,
vo vlnobití nežných tvarov,
keď kráča žena s gitarou.

Zľahka ponára svoje kroky
do zlatých suchotavých vln.
Je ako melódia piesne,
čo na dno ľudskej duše klesne
vo vlnobití nežných tvarov,
keď kráča žena s gitarou.

Pôvabný obraz v zlatom ráme
plameň srdca strún rozohrá,
aj bielu nehu lutny.
Nádherný obraz zvláštne smutný,
vo vlnobití nežných tvarov,
keď kráča žena s gitarou.

J.B

Maliarske sympóziu

Keď sa povie Banská Štiavnica, budeme vždy počuť o mieste, ktoré sa oplatí vidieť.

V každom z nás rezonuje nostalgická spomienka na mesto v zozname UNESCO, ktorého sláva a jedinečnosť je známa nielen v celej Európe, ale i vo svete. Znovu máme jedinečnú príležitosť objavovať architektúru a prírodné krásy, región, kde sa stále niečo deje. Dovoľujeme si Vás preto pozvať na maliarske sympóziu BANSKÁ ŠTIAVNICA 2013, kde budeme slobodne tvoriť po boku skúsených výtvarných umelcov: Štefan Pástor – Košice, Valéria Szepeová – Martin, Soňa Milová – Bratislava, Sonja Böhmerová – B. Bystrica, Jozef Chrena – Moravský sv. Ján, Milada Zibolenová – Martin, Jiří Bukvald – Vyškov (ČR), Oľga Kuchtová – Banská Štiavnica ... Veríme, že inšpirácia, ktorá vyžaruje z každého zákutia Banskej Štiavnice nás osloví a vytvoríme diela, ktoré potešia nielen nás, ale i ľudí, ktorí milujú umenie. Počas nášho stretnutia nebudeme len tvoriť, ale budeme sa snažiť o zviditeľnenie mesta Banská Štiavnica ako mesta umenia a mesta umelcov. V závere sympózia zorganizujeme výstavu, na ktorú pozveme okrem autorov a hostí aj širokú verejnosť. Vernisáž diel vytvorených počas banskoštiavnického sympózia sa uskutoční v sobotu 5. októbra 2013 od 14.00 – 17.00 hod. na Námestí sv. Trojice.

Július Ciglan

Posledné mesiace

Divadlo v Pivovare ERB uviedlo v piatok 27. septembra 2013 svetoznámu hru talianskeho autora Furia Bordona *Posledné mesiace*, ktorá nadčasovým dramatickým textom a skvelými hereckými výkonmi rozkmitala emocionálne amplitúdy divákov na maximum.

Bachova hudba vznášajúca sa priestorom, pár detských komiksov a spomienka na milovanú, aj keď už dávno zomrelú manželku. To sú láskou živenej svetielka skromnej izby, do prítmnia ktorej sa na sklonku života utiahne jeden muž. S minulosťou, ktorá sa nevráti a s nami o budúcnosti, ktoré sa už neuskutočnia. Izba, ktorú jeho jediný syn obchádza ako zakliatu komnatu, kým otec denne v očakávaní počíta jeho kroky za dverami. Izba, ktorú by už potreboval vnuk... Dojímavý príbeh starého osamelého profesora by mohol byť príbehom každého z nás. Je pravdepodobné, že slzy, ktorým sa niektorí diváci neubránili, v nich prebudili konkrétne spomienky, alebo im načrtli nelichotivú prognózu vlastnej staroby. Hlavný hrdina, ktorého famózne stvárnil František Kovár, bol tiež kedysi mladý, úspešný, obdivovaný a milovaný muž, no dnes už v zrkadle nespoznáva svoju tvár a pomalým zlyhávaním telesných funkcií bojuje o zachovanie poslednej dôstojnosti. V hlave sa rodia myš-

Hlavní protagonisti svetoznámej hry FOTO J. BERNÁTHOVÁ

lienky, ale slová niet komu hovoriť. Úprimný dialóg vedie už len so spomienkou na mŕtvu ženu (Lucia Lapišáková), lebo so živým synom (Přemysl Boublík) ho rozdeľuje hlboká priepasť odcudzenia. Odchádza do domova dôchodcov s optimistickým názvom „Vila požítok“ a kým sa syn nervózne snaží rozlúčku urýchliť, otec si uvedomuje vážnosť situácie a s patričnou dávkou irónie, ba až sarkazmu, maskuje svoj strach. Človek si zvykne na všetko. Na hudbu zo slúchadiel, ktorá sa už nevznáša v priestore, na príkazy a zákazy, čípky, plienky, ba aj na hlasy mŕtvych spolubývajúcich, ktorí od radosti, že tu už nie sú, spievajú vo vodovodných rúrkach „Vily Požítok“. Rozhovory jej obyvateľov sa upierajú k predstavám posledného dňa. Viacerí vraj túžia odísť v lete, aby sa ešte

chvíľu zohriali na slnku, kým staručký profesor snívá o Vianociach ako z kreslených príbehov o káčerovi Donaldovi. No nikto sa neodváža nahlas povedať, že by chcel umrieť doma. Napriek nesmierne citlivej téme malo predstavenie aj veľa úsmevných momentov a jeho tvorcom nemožno uprieť zmysel pre humor a svieži dialóg. Zaplnené hľadisko Divadla Pivovaru ERB odmenilo herecký výkon Františka Kovára, Lucie Lapišákovskej a Přemysla Boublíka v réžii Mira Košíckého, dlhotrvajúcim záverečným potleskom. Výnimočný večer sa však pádom opony neskončil: Hlavní predstavitelia strávili ďalšie príjemné chvíle v Reštaurácii Pivovaru ERB v atmosfére plnej obdivu ich hereckého umenia a dojmov z očarujúcej Banskej Štiavnice.

Janka Bernáthová

Skupina Seniori – optimisti v talentáriu

Nie každé mesto sa môže pochváliť tolkými kultúrospoločenskými akciami ako mesto UNESCO - B.Štiavnica.

Skoro každý mesiac môžu návštevníci BŠ okrem prehliadky historických pamiatok, múzeí, poznávať históriu mesta aj na podujatiach, ktoré sú pre BŠ typické alebo zábavné najmä pre tých mladších. Ja by som však chcela upozorniť na mimoriadnu akciu - 2. ročník Štiavnického Talentária, ktorého spolusporiadateľmi boli BBSK - Pohronské osvetové stredisko Žiar nad Hronom - pracovisko Ban-

ská Štiavnica, Klub dôchodcov v Banskej Štiavnici a mesto BŠ na čele s pani primátorkou Mgr. Nadeždou Babiakovou. K zdarnému priebehu tejto akcie prispeli aj štiavnickí sponzori, ktorí si zaslúžia veľké poďakovanie za to, že podporia aj seniorské akcie. Naša spevácka skupina Seniori-optimisti zo Žiaru nad Hronom sme boli do talentária pozvaní ako hostia už druhýkrát. Keďže sme vystúpili až na záver, mohli sme v pohode a príjemnom prostredí sledovať vlastnú tvorbu seniorov z BŠ a okolitých obcí. Verte, že ani známy básnik alebo talentovaný

muzikant by sa nemuseli hanbiť za také výtvy. Nielen my, ale aj všetci účastníci talentovaných seniorov sme boli poctení, lebo nás na Mestskom úrade prijala aj pani primátorka a darovala nám súbor kolorovaných fotografií BŠ. A ešte niečo na záver, nebyť talentovanej poetky a zanietenej organizátorky Márie Petrovej, ktorá nás celým podujatím fundovane sprevádzala - nebolo by toto podujatie až tak úspešné. My - Žiarčania fandíme štiavnickým organizátorom a už sa tešíme na 3. ročník Talentária.

Soňa Šátanová

Cena Banskej Štiavnice v streľbe

Pod názvom Cena mesta Banská Štiavnica v streľbe z krátkych guľových zbraní sa 29. septembra na strelnici Kysihýbel pri Banskej Štiavnici uskutočnila súťaž, ktorej organizátorom bol Strelceý športový klub Banská Štiavnica.

Strelci z nášho regiónu i hostia zo Želiezoviec súťažili v dvoch disciplínach, bez rozdielu kategórií. V disciplíne malokalibrová pištoľ 20 rán súťažilo 16 strelcov. Výkonom 181 kruhov zvíťazil, a tak i minuloročné víťazstvo obhájil Dušan Bublák z Handlovej, člen ZO SZTŠ Slovalco Žiar nad Hronom. Len o jediný kruh menej mal Peter Haring z Hodruše-Hámrov, člen ZO SZTŠ Žarnovica a skončil druhý. Tretí bol jeho klubový kolega Igor Bohuš (taktiež z Hodruše-Hámrov) so 176 kruhmi. Zo strelcov reprezentujúcich usporiadajúci klub bol najúspešnejším hosťujúci člen Ondrej Benke, ktorý so 172 kruhmi skončil štvrtý. Ďalšie poradie členov SŠK Banská Štiavnica: 10. Ľubomír Drbohlav, 12. Daniel Drexler. V disciplíne veľkoka-

Štvorica najúspešnejších strelcov (zľava): I. Bohuš, P. Haring, D. Bublák a JUDr. M. Sabaka. FOTO J. PIECKA

librová pištoľ 20 – OPEN súťažili sedemnásti. Opäť jasne zvíťazil Dušan Bublák, keď nastrielal 172 kruhov a aj v tejto disciplíne obhájil minuloročné víťazstvo. O päť kruhov menej mali dvaja, a tak o poradí na ďalších dvoch miestach rozhodol až rozstrel. V ňom bol úspešnejší JUDr. Miroslav Sabaka (ZO SZTŠ Rudno n. Hr.) a skončil druhý. Tretie miesto patrilo Petrovi Haringovi. Aj

v tejto disciplíne bol z domácich najúspešnejší O. Benke, ktorý so 165 kruhmi skončil na 4. mieste. Ďalšie poradie členov SŠK Banská Štiavnica: 10. Daniel Drexler, 12. Ľubomír Drbohlav, 14. Milan Hrudka. Trojici najúspešnejších strelcov v oboch disciplínach odovzdal športové poháre predseda usporiadajúceho SŠK Peter Lupták st.

Jozef Piecka

Oprava

V ŠN č.34/2013 v článku „Bude sa prepisovať história“ na foto O. Kuchtovej malo byť správne uvedené farár R. Mišových. Za chybu sa ospravedľujeme. **red.**

Kúpele - plaváreň

Otváracie hodiny:

Plavecký bazén:

Pondelok	zatvorené
Utorok	11.00-20.30
Streda	13.00-20.30
Štvrtok	13.00-20.30
Piatok	13.00-20.30
Sobota	14.00-20.00
Nedeľa	14.00-20.00

Tešíme sa na Vašu návštevu.

Slezáková Denisa

Pozvánka

Aikido klub Banská Štiavnica Vás pozýva na pravidelné kurzy bojových umení Jiu-Jitsu, Grappling a Muay Thai. Každý **pondelok a stredu** od 17:00 – 18:00 (Jiu Jitsu, Grappling) a 18:00 – 19:30 Thai Box v telocvični SPŠ S. Mikovíniho v B.Štiavnici. Bližšie info: 0915 876 661.

Ani trojgólový výsledok nepomohol k víťazstvu

II. trieda - juh

VII.kolo hralo sa 29.9.2013
FK VYHNE - SITNO BANSKÁ ŠTIAVNICA "B" 3:3 (2:3)
Góly:12.Kmeť, 19.Čiliak, 33.Beňadik Zostava: Kraják - Čík, Šima, Žikla, Ferenčík st., Beňadik, Čiliak, Barák Ľ. (68. Potančok), Kmeť, Baranec (85. Sluka), Šovčík (80.Tomaška)
V dramatickom zápase nám vyšla prvá 30-minutovka, po ktorej už bolo 3:0 v náš prospech. V 12.min. sme zahrávali rohový kop a lopta z kopačky Baráka našla hlavu Kmeťa, ktorý otvoril skóre zápasu. Tvrdá strela Čiliaka z priameho kopu v 19.min. znamenala už druhý gól v domácej sieti. Keď Barák v 30.min. znovu po rohovom kope našiel hlavu Beňadika a ten dal tretí gól. Diváci si mysleli, že o zápase je už rozhodnuté. Dvomi zbytočnými chybami našich hráčov v

závere polčasu domáci znížili na polčasový stav a domáci sa znovu vrátili do zápasu. Vyrovnáť sa im podarilo v 63.minute z priameho kopu. Následne sa mohli ujať vedenia domáci ale, brankár Kraják nás skvele zachránil. V poslednej minúte mohol rozhodnúť Potančok, ale sám pred brankárom nedokázal dať gól. Kam za futbalom?

II.TRIEDA JUH

VII.kolo hrá sa 5.10.2013 o 14.30 hod.

SITNO BANSKÁ ŠTIAVNICA "B" - FK PARTIZÁN OSTRÝ GRŮŇ

II.LIGA STARŠÍ A MLADŠÍ ŽIACI

X.kolo hrá sa 6.10.2013 o 11.00 hod a 13.00 hod.

1 FK HOREHRON - SITNO BANSKÁ ŠTIAVNICA

Ivan Beňo,
Ivan Javorský

Futbal 2. liga st. a ml. žiaci juh

Mladé futbalové nádeje FOTO ARCHÍV AUTORA

II. liga U-15 - JUH

9. kolo So 28.09.2013 10:00
B. Štiavnica - Lučenec 1:5,
gól: 42' Židík

Paradoxne najlepšia hra z našej strany túto sezónu skončila s najhorším výsledkom, kedy nás brankár nepodržal v 1. polčase a to aj z dôvodu

špatne vybratej strany na východ slnka.

II. liga U-13 - JUH

9. kolo So 28.09.2013 10:00
B. Štiavnica - Lučenec 0:12

Tu sme sa stretli s tým najlepším mužstvom našej ligy, ktoré nám nedalo akúkoľvek šancu.

Richard Neubauer

■ Predám na Povrazníku pekný RD, cena dohodou, tel.č.: 0903 121 901

■ Predám 2-izbový byt v OV v BŠ, 60m², cena 31 000,-€ + dohoda, tel.č.: 0903 566 913

■ Dáme do prenájmu obchodné priestory na Ul. Dolná 4, pod poštou, tel.č.: 0905 632 668

■ Hľadáme 3 alebo 4-izbový byt alebo dom do prenájmu, tel.č.: 0911 775 597

■ Dám do prenájmu 4-izbový byt na ul. Hutnícka 3 (časť Štefultov). Tel.č.: 0905 270 822

■ Prenajmem kompletne zariadený 2-izbový byt v RD na 1-posch., cena bytu 250,-€ aj s energiami, tel.č.: 0915 537 325

■ Predám 2-izbový byt na Povrazníku, tel.č.: 0905 551 791

■ Predám RD v BŠ pri Bille, cena dohodou, súrne, tel.č.: 0907 684 491

■ Hľadáme garáž na dlhodobý prenájom na sídlisku Drieňová, súrne. Tel.č.: 0911 869 865

■ Prenajmem 2-izbový byt na Drieňovej, tel.č.: 0904 255 972

■ Prenajmem 3-izbový byt Drevenej ul., el. etážové kúrenie, čiastočne zariadený, tel.č.: 045/6913070, 0905 845 772

■ „Pôžičky Provident“ – BŠ a okolie, tel.č.: 0908 570 157

■ Doučovanie anglického jazyka, tel.č.: 0903 571 358

■ Ponúkam výkopové práce bagrom a odvoz Avio, tel.č.: 0907 448 819, 0911 334 081

■ Celodenné a hodinové opatrovanie detičiek, Zuzana Buštorová, tel.č. 0948 519 958

■ Prijmeme čašníčky do reštaurácie. Životopisy posielajte na e-mail: nespension@gmail.com

■ Dovož dreva – suché štiepané, palety, brikety, dovoz zo stavebnín, štrky, piesky, brizolit a iné, tel.č.: 0903 121 901

■ Predám štiepané drevo + metrovicu, tel.č.: 0908 531 348

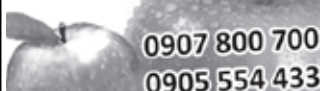
■ Vezmem do prenájmu alebo kúpim menšiu záhradu v Štiavici a okolí príp. so záhradnou búdkou, tel.č.: 0910 397 941

■ Predám vysušené drevo (hranol, dosky, foršne) menšie množstvo za 35,-€, tel.č.: 045/6913070, 0905 845 772

Kameňolom Šobov ponúka na predaj stavebný, zásypový kameň a dunajský štrk. Kontakt:
0911 343 051, 0911 343 052, 0911 343 053

NAJLEPŠIE CENY V MESTE
CITY TAXI
0910 525 999
0915 525 999

Predaj nových jabĺk z ovocného sadu Svätý Anton

Každú sobotu: 8:00 - 12:00
Predajné miesto:
Zigmund šachta klimatizovaná hala na uskladnenie (oproti zámočníctvu Ruckschloss)

0907 800 700
0905 554 433

VÝSTAVA „JOZEF CHO VAN obrazy a ilustrácie rodáka zo Svätého Antona (1911 - 1987)“

Srdečne pozývame všetkých čitateľov Štiavnických novín na vernisáž výstavy obrazov a ilustrácií Jozefa Chovana, ktorá sa uskutoční vo výstavnej sále svätoantonského kaštieľa 9. októbra 2013 o 15.00 hod.

Akademický maliar, zaslúžilý umelec, profesor na VŠVU Jozef Chovan sa narodil 11. 5. 1911 vo Svätom Antone – ako jedno zo šiestich detí banského tesára Jána Chovana. Vždy s láskou spomínal na svojich učiteľov – už v rodnej obci, alebo v Banskej Štiavnici, ktorí videli jeho nesporný talent a od začiatku ho podporovali. Štúdium na Vysokej škole umelecko-priemyslovej v Prahe absolvoval v rokoch 1927 -1933. Po absolutórii sa vrátil na Slovensko a postupne pôsobil na Škole umeleckých remesiel v Bratislave, Odbornej škole pre spracovanie dreva v Humennom, Odbornej škole textilnej v Ružomberku, Strednej škole umeleckého priemyslu v Bratislave a Vysokej škole výtvarných umení v Bratisla-

ve. Za profesora bol menovaný v roku 1968 prezidentom Ľudvikom Svobodom. Zomrel 3.2. 1987 v Bratislave. Jozef Chovan bol človek nesmierne skromný a ľudský. Bol šťastný, keď mal pri sebe svoje farby a štetce a mohol maľovať. Priamo v prírode, alebo na dovolenkách vznikali jeho krajinky – oleje, akvarely, prípadne skice – podklady pre monotypie. S láskou sa venoval svojej pedagogickej práci a svojim študentom. Vystavoval doma i v zahraničí (Praha, Moskva, Gorkij, Berlín, Budapešť, Addis Abeba, Bratislava, Liptovský Mikuláš, Žilina, ...). Vo svojej tvorbe sa venoval užitočnej grafike, voľnej grafike a kresbe, maľbe, knižnej ilustrácii i monumentálnym dekoratívnym realizáciami. V Múzeu vo Svätom Antone sa úprimne tešíme, že môžeme predstaviť časť diela Jozefa Chovana – rodáka zo Svätého Antona. Veríme, že prehliadku výstavy nevynechajú ani školy z banskosťiavnického regiónu, ktoré si tak môžu spestriť aj výučbu výtvarnej výchovy. Výstava potrvá do 10. novembra 2013.

Marian Číž

TAXI – FERO Skúste ušetriť u nás
0911 949 671 0905 949 671

Najlepšie ceny v meste, skúste sa presvedčiť
Drieňová – mesto – 1,70€ Drieňová – Križovatka – 1,30€
Drieňová – pošta – 1,50€ Mesto – Povrazník – 1,70€
Mesto – Križovatka – 1,30€ Mesto – Drevená dedina – 1,70€

PONUKA NA PRENÁJOM

PONÚKAME NOVÉ OBCHODNÉ PRIESTORY V BANSKEJ ŠTIAVNICI
ČASŤ POVRAZNÍK NA BUDOVATEĽSKEJ ULICI 12 (BÝVALÉ INTERNÁTY)

- PONÚKANÉ PRIESTORY SA NACHÁDZAJÚ V BLÍZKOSTI VÝSTAVBY NOVÝCH 88 BYTOVÝCH JEDNOTIEK
- V BLÍZKOSTI OBJEKTU JE VÝBORNÁ MOŽNOSŤ PARKOVANIA
- PRIESTORY JE MOŽNÉ VYUŽÍŤ NA REŠTAURACNÉ, STRAVOVACIE, OBCHODNÉ, KANCELÁRSKE A REPREZENTATÍVNE ÚČELY

VÝMERY OD 55 m² DO 101 m²

NA ZÁKLADE DOHODY MOŽNOSŤ VYUŽITIA CELEJ PLOCHY

INFORMÁCIE NA TELEFÓNOM ČÍSLE : 0914 320 796

ŠTIAVNICKÉ NOVINY

■ Týždenník Mesta Banská Štiavnica vychádza každý štvrtok, redakčná uzávierka je v pondelok do 14:00

■ **šéfredaktor:** Mgr. Michal Kríž ■ **redakčná rada:** Mgr. Nadežda Babiaková, Ivan Beňo, Janka Bernáthová, Vladimír Poprac, JUDr. Gejza Volf ■ **jazyková úprava:** Mgr. Tatiana Protopopová ■ **sadzba a dizajn:** Mgr. Mária

Sisková ■ **adresa redakcie:** Mestský úrad Banská Štiavnica, oddelenie kultúry, športu a mediálnej komunikácie, Kammerhofská 1, Banská Štiavnica, tel.: 045 6790388, 0918 688 850. Reg.č. SKP 27. Podávanie nov. zas. povolené OZ SsRP B.Bystrica č.j. 1167/94-PTP zo dňa 6.4.1994 ■ **vychádza:** Mesto Banská

Štiavnica, Radničné námestie 1, 969 24 Banská Štiavnica, IČO 00 320 501 ■ **evidenčné číslo:** EV 4429/11 ■ ISSN 1337-8023 ■ **tlač:** Nikara, Krupina ■ **redakcia**

si vyhradzuje právo redakčného krátenia a úpravy rukopisov! Nevyžiadané rukopisy a fotografie redakcia nevracia. Akékoľvek preberanie, rozmnožovanie a ďalšie rozširovanie článkov, ich častí, výtvarných riešení a reklám bez predchádzajúceho písomného súhlasu redakcie je podľa Autorského zákona zakázané.

Obsah článkov nemusí byť vždy totožný s názorom redakcie. e-mail: michal.kriz@banskastiavnica.sk

© Redakcia Štiavnických novín

